

FINCI PONUJAJO ČASTEN

MIR

SOVJETI ODGOVORILI, DA PRIZNAVAJO S A M O "NARODNO VLADO" na FINSKEM. MALO UPANJA ZA SPORAZUM

Kallio želi končati nesmiselno vojno

HELSINKI, Finska, 2. februarja. — Predsednik Kyosti Kallio je v imenu junaškega finskega naroda stavil ponudbo, da je sklenjen časten mir in da je končana barbarska in nesmiselna vojna.

PONUDBA NASLOVLJENA NA RUSKO VLADO

Predsednik se je poslužil zadnje seje parlamenta za svojo mirovno ponudbo ter jo naslovil naravnost na rusko vladu, ki ne priznava njegove vlade in noče priznati, da je Rusija v vojni s Finsko. Kallio pa je ponosno povdaril, da se Finska ne bo nikdar vklonila pred imperijalističnimi cilji. Omenil je tudi prvo finsko mirovno ponudbo, katero je 15. decembra stavil vnanji minister Vaino Tanner in jo je po radio naslovil na ruskega vnanjega komisarja Vjačeslava M. Molotova.

Rusija priznava samo "narodno vladu"

Edini odgovor Rusije na Tannerjevo ponudbo je bil, da Rusija priznava samo finsko "narodno vladu" in da s to vladu živi Rusija "v miru in prijateljstvu."

Finci ne sovražijo ruskega naroda

"Prisiljeni smo," je rekel Kallio, "uničevati ljudi, ki so nedolžni nad to vojno, ljudi, proti katerim nimamo nikakega vzroka, da bi jih sovražili kot narod. Zato je ta barbarski napad za nas nesmiseln in smo pripravljeni pogajati se za časten mir."

Nemška krutost na Poljskem

RIM, Italija, 2. februarja. — Poljska poslanika pri Vatikanu in Kviralu sta diplomatskemu zboru predložila spomenico, ki trdi, da so Nemci pomorili 15,000 vodilnih Poljakov.

Spomenica našteva in opisuje posamezne slučaje, med katerimi so tudi naslednji:

V vasi Szamotuly je nacijska elitna garda na semanji dan 20. oktobra zaprla vse ceste, ki so vodile na sejnišče. Pripljali so pet mladih Poljakov in jih postavili k zidu. Predno so umrli, so zaklicali: "Živela Poljska," nato pa so jih nacijski vstrelili z revolverji. Med jokom pričujoče množice so nacijski izbrali enega duhovnika, enega zdravnika, enega odvetnika in še nekoga drugega, kot so spadali v razred ljudi z "belimi ovrtniki", ter so jih prisilili, da so trupla naložili na voz, jih odpeljali na pokopališče in izkopali grobove. (Nadaljevanje na 2. strani.)

STARIŠI NE PUSTE CEPITI OTROK

Ker stariši v Weehawken, N. J., niso dovolili, da bi bili njihovi otroci cepljeni, dobivajo otroci pouk v privatnih šolah.

S konvencije U. M. Workers

Delavski voditelj očita delavski tajnici, da posveča odpravi nezaposlenosti premalo pozornosti. — Škodljivi vplivi so omajali zaupanje v N. L. R. Board

COLUMBUS, O., 31. jan. — Lewis je imenoval večeraj delavsko tajnico Frances Perkins "zmedenko" ter očital veleindustriji, da ni hotela sodelovati z delavstvom pri rešitvi problema nezaposlenosti.

Jubilejna konvencija United Mine Workers, ki smatra nezaposlenost za najnujnejši ameriški problem, je soglasno pozvala predsednika Roosevelta, naj skliče konferenco zastopnikov delavstva, biznisa, industrije in poljedelstva, ki naj uveljavi načrte za odpravo nezaposlenosti.

To je že od nekdaj zelo priljubljen predlog Lewisovega Kongresa za industrijalno organizacijo. Istočasno so se delegati premogarjev izrazili proti vojni, poudarili, da ne želijo imeti v vojni nobenega opravka ter hvalili predsednika, ker je zaščitil Ameriko pred vsemi možnimi zapletljajmi.

Konvencija je pozvala vse unijske uradnike, naj podpirajo vsako nevtalnostno odredbo, čije namen je preprečiti Ameriki vstop v vojno ter naj podpirajo postavbe, ki izločajo vojne dobičke.

John L. Lewis, voditelj premogarske organizacije in predsednik CIO, je dejal, da zaničuje tiste, ki ne želijo niti s prstom zginiti za odpravo nezaposlenosti.

Nedavno je bila pri delavski tajnici, — je pripovedoval Lewis, — delegacija U. M. W. — Delavska tajnica je rekla delegatom, da ne smatra nezaposlenosti za kdove kakšno izredno zadevo, ter je prosila delegate, naj dajo demokratski stranki dovolj časa, pa bo vse dobro in prav. Po treh urah je bila delegacija istotako zmedena, kot je zmedena dobra gospa, ki vodi delavski department.

Lewis je mnenja, da bi bila delavska tajnica mogoče dobra gospodinja, o gospodarskih

"MAJNERJE JE TREBA PODPIRATI, NE PA POLITIKOV!"

Vse kaže, da bo na konvenciji United Mine Workers igralo precejšnjo vlogo vprašanje, če naj delavci financirajo politično kampanjo. Vložili jih je bilo več resolucij, ki zahtevajo, naj dajo delavske organizacije svoj denar v koristnejše svrhe.

V resoluciji lokalne unije v Holden, W. Va., je rečeno:

— Mednarodni odbor ne sme z našim denarjem financirati nobene politične kampanje, ne oziraje se, kateri stranki pripadajo ta ali oni kandidat.

Thomas Kennedy, tajnik in blagajnik United Mine Workers, je rekel, da je organizacija prispevala leta 1936 v kampanjski sklad demokratske stranke \$450,000. Nadalje je posodila skladu petdeset tisočakov, ki jih je pa dobila na-

vprašanih pa ne ve dosti več, kot ve naprimer Hotentot o moralnem pravu.

— Marsikdo vam bo rekel, — je zabičeval Lewis delegatom, — da je ta ali oni politik velik prijatelj delavstva in da vse noči prečuje. Spati za to ne more, ker mu preveč rojijo po glavi evropski in azijski problemi. To njegovo razglabljanje pa ne bo preskrbelo mojim ljudem dela v rovi.

Razen Lewisa so govorili tudi general Johnson, Philip Murray, podpredsednik United Mine Workers, (v večerajšnji številki je bilo napadno poročano, Murray ni predsednik UMW, pač pa podpredsednik) — in Sidney Hillman, ki je predsednik Amalgamated Clothing Workers.

General Johnson, bivši načelnik NRA, je pozival delavce, naj nikar ne izdajo svojih imen niti tedaj niti oni stranki. Noben kandidat ne sme biti siguran, da je delavstvo na njegovi strani.

Johnson se v mnogih ozirih strinja z Lewisom, posebno v tem, da je treba puščati obe politični stranki v negotovosti. To je po njegovem mnenju najboljša strategična poteza vsakega delavskega voditelja. Noben delavski voditelj ne sme prepričati svojih ljudi k vozu te ali one politične stranke.

Philip Murray je rekel: — Prav nič presenčljivega ni, če vprizore izgrede ljudje, ki zahtevajo pravico do življenja, pa te pravice niso deležni, ker ni rešen problem nezaposlenosti. Industrialec, ki skuša svoje delničarje ali kapital s tem zaščititi, da ne skrbijo za nezaposlene, je navedenorec. Vlada v Washingtonu je dokazala, da ji ni kaj prida

zaj. Tozadevno dovoljenje je dala konvencija, ki se je vršila tistega leta.

Po mnenju nekaterih delegatov bi bilo dosti bolje denar, če ga je slučajno nekaj odveč v blagajni, porabiti za podporo ubogih majnerjev, kot pa za volilno kampanjo. V glavnem stanu United Mine Workers prihajajo neprestane prošnje za podporo in pomoč.

Organizacija ni razpisala v ta namen nobenih posebnih asementov, pač so se pa vršile prostovoljne kolekte za izredne slučaje.

Resolucije proti prispevanju v politične sklade so v soglasju z Lewisovimi očitki, da so majnerji prispevali za Rooseveltovo izvolitev "dosti denarja ter več milijonov glasov."

za odpravo nezaposlenosti.

Hillman je zagotovil, da se med njegovo unijo in premo-garji ne bodo pojavile nobene posebne razlike.

COLUMBUS, O., 1. feb. — Jubilejna konvencija United Mine Workers of America je obtožila Delavski urad (National Labor Relations Board) da z nekaterimi svojimi odredbami izpodkopuje Wagnerjevo delavsko postavbo. Po zatrdilu nekaterih delegatov gre Delavski urad dosti bolj na roko Ameriški delavski federaciji kakor pa CIO.

Po zatrdilu Philipa Murraya, podpredsednika United Mine Workers, so razni "škodljivi vplivi" omajali javno zaupanje v Delavski urad ter povzročili med unijskimi člani zmedo in nesporazume.

Pod "škodljivimi vplivi" je mislil Murray Delavsko federacijo, Narodno zvezo tvorničarjev ter Narodno trgovsko zbornico.

Na konvenciji so prišle na vrsto tudi razne druge zadeve. "Junaški Finski" so delegatje zatrdili svoje simpatije, odločno so pa proti temu, da bi Amerika posojala Finski denar, ker bi se utegnili pojaviti nevarnost, da se dežela vmeša v evropsko vojno.

Najvišja starostna pokojnina naj ne znaša samo \$40, pač pa \$60 mesečno in do nje naj bodo upravičene osebe že z 60. letom.

Pri upravi socialnega zavarovanja naj bo soudeleženo tudi delavstvo, češ, da bo mogoče edinole na ta način odstraniti razne nedostotke.

Zavarovalnina proti nezaposlenosti naj bo povečana in tozadevni državni sistem naj

Unija stavcev je bila suspendirana

Če ne bo do avgusta plačana posebna naklada, bo unija izključena iz Delavske federacije. — Tipografska unija ima 80,000 članov.

MIAMI, Fla., 31. jan. — Ameriška delavska federacija je suspendirala mednarodno tipografsko unijo, ki je ena najstarejših delavskih organizacij v deželi, ker noče plačati posebne naklade za organizacijske svrhe.

Suspendicijo je odredil izvršilni odbor, ki ima tukaj svojo običajno zimsko konferenco.

Tipografska unija ima osemdeset tisoč članov. Če naklada ne bo točno plačana do meseca avgusta, bo unija izključena iz organizacije.

Po mnenju William Greena

predsednika Delavske federacije, staveci zato nočejo plačati naklade, ker se nameravajo pridružiti Lewisovemu Kongresu za industrijalno organizacijo.

Ob svojem povratku iz Washingtona je rekel Wm. Green, da se izvršilni odbor ne bo odločil za aktivno podporo kate-regakoli predsedniškega kandidata.

Tekom svojega 59 letnega obstoja je Federacija podpirala samo enega predsedniškega kandidata in sicer leta 1924 Roberta La Folletta.

Batovi delavci

Kongres obsoja odredbo naselniškega urada, da mora zapustiti 72 Batovih strokovnjakov deželo.

WASHINGTON, D. C., 1. feb. — Znani češki industrijalec Bata je zgradil v Belcamp, Md., veliko tovarno za izdelovanje čevljev. Iz Evrope je importiral v deželo 72 izvedencev, ki naj bi naučili tukajšnje delavce čevljev tako izdelovati kot jih izdelujejo v raznih evropskih tovarnah. Ta način je baje mnogo boljši od ameriškega.

Nedavno je naselniška oblast odredila, da morajo ti izvedenci zapustiti deželo, proti čemur je na nastopil republikanski kongresnik Stephen iz Nebraske. V kongresu je zahteval, naj naselniška oblast takoj prekliče svojo tozadevno odredbo ter svojo zahtevo takole utemelji:

— Iz Evrope je dospelo zadnji čas v Ameriko "na obisk"

dvanajst tisoč evropskih beguncev. Očividno je, da nameravajo ostati v Ameriki ter odjedati kruh ameriškim državljanom. Batovi strokovnjaki so pa prišli sem v edinem namenu, da nauče ameriške državljanke upravljati tujezemske stroje v Batovi tovarni. Sem so prišli zato, da preskrbe delo ameriškim državljanom.

Da je bil Batovim izvedencem preklican vizej, so po zatrdilu kongresnika Stephena v prvi vrsti krivi uradniki CIO, tvorničarji obutve v novoangelskih državah ter izdelovalci čevljarstvih strojev.

Bata je nameraval zaposliti v svoji tovarni izključno le mlade in v tej deželi rojene ljudi.

Državni senator prosi za podporo

HARRISBURG, Pa., 31. januarja. — Urad za podporo nezaposlenih je zavrnil prošnjo državnega senatorja W. J. Eroa, ki pravi, da je brez dela, ker je izgubil službo pri neki kemični družbi, za svoj senatorski termin je pa že dobil plačo. Rečeno mu je bilo, da je še vedno član državne senata, ker se mora prav do konca leta udeležiti vseh izrednih sej. Če je plačo, ki jo je dobil kot senator, že zapravil, je seveda njegova stvar.

Potopljena nemška podmornica

LONDON, Anglija, 1. feb. — Angleška admiraliteta je naznanila, da je neka nemška podmornica potopila angleški parnik Vaelite, da pa je takoj nato angleški bombnik potopil podmornico.

Križarka Ajax, ki je z dvema drugima križarkama prisilila nemško oklopnico "Admiral Graf Spee", da se je zatekla v pristanišče Montevideo, je včeraj dospela v Plymouth.

Florida prosi pomoči

WASHINGTON, D. C., 1. februarja. — Floridski kongresniki bodo prosili predsednika, naj se zavzame za tiste floridske okraje, ki jim je zadnji mrav povzročil veliko škodo. Škoda znaša približno 15 milijonov dolarjev.

FRANCOSKI POSLANIK ODPOTOVAL IZ MOSKVE

Francoski poslanik Paul Emile Naggjar bo jutri odpotoval v Pariz na "neomejen dopust." Angleški poslanik Sir Seeds je pred kratkim odpotoval v London na "počitnice". ki bodo najbrže precej dolge.

NAROČITE SLOVENSKE - AMERIKANSKI KOLEDAR ZA 1940. — 160 STRANI ZANIMIVOSTI, STANJE SAMO 50 CENTOV. — V Zadržanih državah lahko pošljete suknjo po 2 oz. po 3 centa.

Kratka Dnevna Zgodba

RUDOLF DOSTAL:

RAZBOJNIKI V NAŠIH KRAJIH NEKDAJ

Razbojništvo, ki se je močno razpuslo po zadnji svetovni vojni, je bujno evetelo tudi v preteklih stoletjih. Zlasti po tridesetletni vojni 1618—1648, je bila varnost v naših deželah kaj majhna. Ta vojna je pripravila Nemčijo z množico nesramne dhlali. Po sklenjenem westfalskem miru so vznemirjale tuke tolpe tudi avstrijske dežele. Cvetela je romantika deželne ceste, zlasti v spodnjih pokrajinah ob Dravi in Savi ter postala prava deželna nadloga. Reparji so hodili okrog preoblečeni kot romarji, menihi, turški ujetniki, vračajoči se v domovino, ter napadali samotne popotnike, vozniške z otovorjenimi vozovi, plenili, ropali požigali in morili. Potovanje ljudi in prevoz blaga sta bila brez močno oboroženih straži brezmočna.

V prvi polovici 16. stoletja so se naselili Uskoki na Kranjskem okoli Žužemberka in Marindola. Prignalo jih je turško nasilstvo v Srbiji, Bosni in Hercegovini, zato so iskali mirnejšega zavetja pri svojih sosedih na severu. Avstrijski vladarji in kranjski deželni glavarji so jih radi privzeli na svoje ozemlje, ker so jim nudili varen branik proti turskim vpadom. Uskoki so dobili brezplačna zemljišča, od katerih sprva niso niti davkov plačali. Bili so močni, drzni in siloviti ljudje ter so morali biti vsak čas pripravljeni na vojno. Vdirali so tudi sami čez Kolpo in Uno na turško ozemlje ter so se pogosto vračali z polnim plenom.

V 17. stoletju pa so ponehali turški vpadi in s tem je bilo prav za prav konec uskoške obrambne naloge. Toda bojaželjni Uskoki se nikakor niso mogli privaditi mirnemu in rednemu življenju. Ropanje jim je postalo nekeakšna obrt, zato so se zadrževali v razbojniških tolpah po žužemberških, gorjanskih in šneperških gozdocih ter so napadali in ropali po domači deželi. Ljudje so jih imenovali hajduke. Ti so imeli svojega poglavarja harambašo, kateremu so se morali brezpogojno pokoravati. Za razne prestopke in upore je izrekal kazni, celo smrtne. Hajduki so imeli med kmečkim prebivalstvom svoje plačane volune, berače, zakotne gostilničarje in razne izprience. Ti so jih vodili po skrivnih stezah in jim poročali, kje in kdaj bi se izplačalo ropati. Po končanem ropu je harambaša razdelil plen, vsak se je moral zadovoljiti z določenim deležem brez ugovora. Šhajali so se najraje v samotnih cerkvah in podružnicah. Tam so se gostili in veselili, zunaj pa so bile postavljene straže. Napadali so vasi, trge, graščine, cerkve, župnišča in celo mesta.

Valvazor poroča, da so bili ljudje zaradi hajdukov tako prestrašeni, da so pri gorjanskih podžupnijah, pri Sv. Miklavžu in Sv. Gori, po končani službi božji vzeli s seboj vsa možna obleka in opravo, cerkveno posodo in orodje, da, celo zvonove so sneli in odpeljali s seboj, ker bi sicer vse odnesli. Valvazor jih primerja tadovom in roparjem, ki so kradli in ropali tako pri Turkih kakor pri domačih. Najhujše so plenili v 17. in 18. stoletju. Njihov največji napad je bil 29. julija 1786 na močno utrjeni kostanjevski samostan. Napadla ga je v večernem mraku dobro oborožena tolpa razbojnikov, 40 do 50 mož. Med njimi niso bili nič pri-

pravljeni na tak obisk in se jim niso mogli dovolj uspešno postaviti v bran. Le samostanski lovec je ustrelil dva razbojnika. Opat in menihi so se poskrili. V boju so bili umorjeni štirje samostanski hlapci, dvanajst pa smrtno ranjenih; še več pa nevarno poškodovanih. Plen je bil zelo velik. Razbojniki so odnesli vsa zlatina, srebrnino, puške, perilo, platno itd. Naložili so vse na vozove in odpeljali s seboj. Naslednji dan so poskusili napasti samostan v Pletenju pri St. Jerneju, kjer so bili takrat jezuiti. Ti pa so bili že pripravljeni in so napad odabili. Razbojniki so bili tako drzni da so svoj bogati kostanjevski plen vozili šele četrty dan po napadu po belom dnevu skozi Črnomelj, dobro oboroženi s sabljami, puškami in dolgimi noži. Vrli Črnomelci so mislili, da so to granicari, ki vozijo strelivo in opremno na vojno granico. Ko so zvedeli, kakšne goste so imeli, je bilo že prepozno. Mnogo je pretrpela od hajduških razbojnikov tudi Bela Krajina. Tako so napadli leta 1778 Semič, kjer so popolnoma oropali župnišče, strašno mučili in umorili župnika Stariho, ter na Vinici leta 1776 vikarja Kočevarja. Celó v 19. stoletju razbojniški napadi hajdukov niso ponehali. Leta 1776 so napadli celo Kočevje in mesto oropali. Spomin na njihov napad l. 1829 na Gorenje Vrhnico je pri St. Jerneju hrani slika v Narodnem muzeju v Ljubljani. Šele sredi preteklega stoletja je bila razbojniška zalega hajdukov na Kranjskem zatrla.

Ravno tako hudo kakor Uskoki na Kranjskem, ali pa še hujše so divjali na Štajerskem Kruci. Bili so to uporni madžarski kmetje, ki so si pripeli na ramo križ in se zbirali v začetku 17. stoletja v križarske čete, češ, da bodo šli na Turke. Toda njihov poveljnik Jurij Dosa je planil nad graščine in ropal in plenil, kjer in kar se je dalo. Nato so udarili čez Muro in štajersko stran ter opustošili okolico Ljutomeru in Ormoža, kjer so oropali cerkev raznih dragocenosti za 500 goldinarjev. Proti koncu 17. stoletja je stopil na čelo tem upornikom Emericch Tokoly, ki se je imenoval "kralj Krucev" ter je imel svojo krono okrašeno z velikimi dragocenimi kamnom. Toda kmalu je minila njihova slava, desarske čete so ga premagale in mu zaplenile krono. on sam se je rešil z begom. V tem času Kruci niso prišli na Mursko polje. Prehod čez Muro jim je zabranil župnik Simon Parnat. Spomin na ta dogodek, starodavna slika, visi v občinskem uradu v Ljutomeru.

Tokolyjev naslednik in poveljnik Krucev je bil Franc Rakoczy. Pod njihovim poveljstvom so ti razbojniki najstrašnejše divjali po Štajerskem. Ze leta 1704 so prihrumeli v velikanski množici čez Muro, se razprostrli čez vse Mursko polje in oropali vse vasi. V Ljutomeru se jim je sprva uspešno postavil v bran župan Jurij Smrekar in jih odgnal a že prihodnji dan so se vrnili v še večjih trumah, vdrli so v trg, oropali župnišče in cerkev, oplenjena poslopja pa zažgali. V oropano cerkev so postavili svoje konje. Na Razkrižju, Moti in v Braneku so imeli tabore, kamor so spravljali svoj plen: žito, vino, moke, seno, živino. Prisilili so

kmete, da so jim morali tudi sami pripeljati blago v tabore.

Kruci pa se niso zadovoljili le s plenom na Murskem polju, temveč so vdirali daleč noter v Slovenske gorice. Česar niso mogli odnesti s seboj, so zažgali ali sicer uničili. Kdor koli je še utegnil, je bežal, kolikor so ga noge nesle, proti Mariboru. Zakaj grozodejstva teh razbojnikov so bila strašna; nekaterim so porezali nosove in ušesa, drugim so odsekali roke ali noge, mnogo pa so jih do smrti mučili in postrelili. Ni čuda, da se je razlegal od Mure tja globoko v Slovenske gorice en sam klic: "Bežite, bežite, Kruci gredo!"

Ko je bilo že vse končano in oplenjeno, je prišla pomoč iz Radgone. Župan Draš je pripeljal dobro oboroženo četo meščanov in kmetov ter je v zvezi z ljutomerskim županom v krvavi bitki premagal Kruce. Okrog 300 razbojnikov je obležalo mrtvih, mnogo je bilo ujetih, mnogo se jih je pa utopilo v Muri.

Nadaljevanje pride.

Rojake prosimo, k o pošljejo za naročnino, da se poslužujejo — UNITED STATES OSIROMA CANADIAN POSTAL MONEY ORDER, ako je vam le priročno

Človeške hijene

IV Dubrovniku so prišli na sled nezasišlanemu zločinu, ki je razburil vse mesto. Neznani zločinci so namreč oskrnili več grobov na dubrovniškem pravoslavnem pokopališču.

Odpri so grobnice in grobove bogatejših rodbin ter pokradli zlata zobovja in nakit s trupel pokojnikov. Dosedaj je ugotovljen, da so skrunilec prizadeli osem grobov najuglednejših rodbin. Nekemu pokojnemu trgovcu so razbili lobanjo in odnesli zlato vilico, razen tega pa še odtrgali pokojnikovo roko, na kateri so bili dragoceni prstani. Policija mizlično zasleduje gnusne zločince in je doslej ugotovila, da je v neki dubrovniški zlatarski trgovini neki Beograjec ponujal napredaj zlato vilico. Dubrovniško prebivalstvo vneto pomaga policiji, da bi čimprej izsledila te hijene v človeški podobi.

VOHUNSKO SLUŽBO OPRAVLJAJO GOLOBICE.

Zanimivo je, da pomeni za golobe mobilizacija v resnici mobilizacija, ker za časa vojne ne sme noben golob-pismo- nosa zapustiti golobnjaka. Na to se mora strogo paziti, ker bi drugače ne bilo mogoče zaslediti golobov vohunov, katere spuščajo tuji agenti v sovražnikovo ozemlje. Kakor igrajo pri ljudeh v špijanski službi glavno vlogo lepe ženske, ki znajo izkoristiti moške slabosti, tako tudi med golobi vršijo vohunsko službo izključno samice. Od časa do časa spusti sovražnik lepo golobico v nadi, da bo samec — premotila in ga privedla v svoj golobnjak. To je edina golobova slabost! Ta nakana se posreči in na ta način pride sovražnik do nasprotnikovih skrivnosti.

PO VELIKI NESREČI V PREMGOVNIKU

Družine in prijatelji 91 premogarjev, ki so izgubili življenje pri eksploziji v rudniku v Bartley, W. Va., čakajo pred vchodom rudnika na reševalce, dokler jim ni ugasnilo vsako upanje na rešitev. Od leta 1928 je bila to največja rudniška nesreča v W. Virginiji.

Papeški obiski v prejšnjih časih

Nedavno je papež Pij XII. na slavnosten način vrnil obisk italijanske vladarske dvojice v Vatikanu. Ta papežev obisk v Kvirinalu je dokončno zaključil dobo 60 let, odkar vrhovni poglavarji cerkve načelno niso več zapuščali vati-kanskega ozemlja razen za kakšen kratek počitniški obisk Castella Gandolfa v zadnjih letih, kar pa ni imelo nobenega oficialnega značaja. V teh 60. letih pa se zlasti ni dogajalo, da bi papeži sprejemali in vračali obiske vladarskih osebnosti.

Včasih je bilo to drugače. Spomniti se je treba — da ne posežemo preveč nazaj — samo na dolgo potovanje, ki ga je opravil leta 1782 papež Pij VI., da bi na Dunaju obiskal cesarja Jožefa II.

Pij VI. je takrat zapustil Rim v jutro 27. jan., potem ko je bil uredil vse potrebne za primer, da bi ga na potovanju doletela smrt, ko je oddal svojo oporoko in papeški prstan

kardinalu Contiju ter določil s posebno bulo, naj se izvoli- tev novega papeža izvrši v Rimu, če bi ga Gospod med dolgo odsotnostjo poklical k sebi.

Vse rimske ceste, po katerih se je vozil odhajajoč papež, so bile natrpane z ljudmi, saj je bilo že dve sto let, odkar Rimljani niso več videli odhajati vrhovnega cerkvenega poglavarja na dolgo pot. Med kardinali, prelati in plemenitaši ki so dolgo časa spremljali papeža, sta bila tudi ruski prestolonaslednik in njegova žena. Sicer pa je papež zavrnil ves sijaj, s kakršnim sta bila odšla papež Lev X. v Bologno, da bi se srečal s francoskim kraljem Francem I. in pozneje Klement VII. prav tako dvakrat v Bologno, da bi se srečal s cesarjem Karlom V. in tretjič v Marseille, da bi se pogajal s Francem I.

Pij VI. si je določil za potovanje samo štiri kočije in maloštevilno spremstvo. Na meji avstrijske monarhije pa ga je sprejela telesna straža Jožefa II. da bi ga spremljala in mu stregla do konca potovanja. V Ljubljani je prišla papežu naproti nadvojvodinja Marijana, cesarjeva sestra in opatica v Pragi. Cesar sam pa je sprejel vi-okega gosta nekoliko kilometrov pred Dunajskim Novim mestom v spremstvu svojega brata, nadvojvode Maksimilijana. Cesar in njegov gost sta se pristrčno objela sredi ceste, potem sta nadaljevala pot proti Dunaju v isti kočiji.

Lahko si mislimo, da je bilo ob njunem prihodu v prestolnico vse na nogah. Že daleč pred mestom sta vojaštvo in ljudstvo stala v špalirju. Kakor hitro sta cesar in papež izstopila pred cesarskim gradom, sta odšla v dvorno kapelo, kjer so pevec zapeli "Te Deum". Papež je odšel nato v krasno urejeni apartament pokojne cesarice Marije Terezije, kateri mu je bil določen za ves mesec njegovega bivanja na Dunaju, a cesar je imel tudi svoj stan tik poleg njegovega, da sta se mogla kadar

sprejela telesna straža Jožefa II. da bi ga spremljala in mu stregla do konca potovanja. V Ljubljani je prišla papežu naproti nadvojvodinja Marijana, cesarjeva sestra in opatica v Pragi. Cesar sam pa je sprejel vi-okega gosta nekoliko kilometrov pred Dunajskim Novim mestom v spremstvu svojega brata, nadvojvode Maksimilijana. Cesar in njegov gost sta se pristrčno objela sredi ceste, potem sta nadaljevala pot proti Dunaju v isti kočiji.

Lahko si mislimo, da je bilo ob njunem prihodu v prestolnico vse na nogah. Že daleč pred mestom sta vojaštvo in ljudstvo stala v špalirju. Kakor hitro sta cesar in papež izstopila pred cesarskim gradom, sta odšla v dvorno kapelo, kjer so pevec zapeli "Te Deum". Papež je odšel nato v krasno urejeni apartament pokojne cesarice Marije Terezije, kateri mu je bil določen za ves mesec njegovega bivanja na Dunaju, a cesar je imel tudi svoj stan tik poleg njegovega, da sta se mogla kadar

koli nemoteno razgovarjati. (Precej bolj prisiljeno je bilo potovanje, ki ga je opravil Pijev naslednik Pij VII. na Francosko, da bi kronal Napoleona I. Sveti oče je odpotoval iz Rima 2. nov. 1804, sredi goste množice. Spremljali so ga štirje kardinali in štirje škofi. Dne 25. nov. je došel v Fontainebleau. Na poti v St. Herem se je sestal s Korjom, ki je stopil iz kočije istočasno z njim. Objela sta se in nadaljevala pot v isti kočiji. Dne 2. dec. je bilo v notredamski katedrali svečano kronanje. Pij VII. je ostal poteni v Parizu nič manj kot štiri mesece. Dne 30. marca se je izvršila svečana poslovilna avdiencia, med katero je Napoleon podaril papežu dragocen trinožnik in umetniško izdelan oltar iz pozlačenega srebra s šestimi svečniki in svetimi posodami, cesar pa je prejel v dar krasen molek iz starih draguljev.

Dne 4. aprila je Pij VII. odhajal sredi ogromne množice, ki je kleece sprejemala njegov zadnji blagoslov. Po kratkem bivanju v Fontainebleau se je napotil v Chalons, kjer je slavil veliko noč. 16. aprila je došel v Lyon, potem pa je odpotoval čez Alpe v Turin, kamor je došel 23. aprila. Tam se je srečal spet z Napoleonom in njegovo ženo, ki sta bila odpotovala pred njim, da bi se Papeški obiski 2

v Milanu dala kronati z železno krono. Dne 16. maja se je papež vrnil v Rim, kjer so mu priredili veličasten sprejem, ki se je zaključil zvečer z umetelnimi ognji in iluminacijami.

Pozneje je bilo samo še nekoliko manj svečanosti in manj pomembnih obiskov ter sprejemov v Rimu samem. V maju 1848 je dospela v Rim sardin-ska kraljica Marija Kristina, da obišče papeža Pija IX. in papež ji je tri dni pozneje vrnil obisk v palači Albani, kjer je bivala. Vladarji in člani vladarskih rodbin, so pozneje sicer še prihajali v Rim in obiskovali papeže, vendar so imeli ti obiski manj oficie-len značaj.

Karl MAY

IZ BAGDADA V ŠTAMBUL

4 knjige, s slikami, 627 strani

VSEBINA: Smrt Mohamed Emina. — Karavana smrti. — Na begu z Goropa. — Družba En Nast.

Cena \$1.50

KRIŽEM PO JUTROVEM

4 knjige, 598 strani, s slikami

VSEBINA: Jezero smrti. — Moj roman ob Nilu. — Kako sem v Mekko romal. — Pri Šamarih. — Med Jezidi.

Cena \$1.50

PO DIVJEM KURDISTANU

4 knjige, 594 strani, s slikami

VSEBINA: Amadija. — Beg iz ječe. — Krona sveta. — Med dvema ognjema.

Cena \$1.50

PO DEŽELI SKIPETARJEV

4 knjige, s slikami, 577 strani

VSEBINA: Brata Aladžija. — Koča v soteski. — Miridit. — Ob Vardarju.

Cena \$1.50

Naročite jih lahko pri

Slovenic Publishing Company

216 WEST 18th STREET

NEW YORK, N. Y.

V GORAH BALKANA

4 knjige, s slikami, 576 strani

Kovač Šimen. — Zaroka z zaprekami. — V golobnjaku. — Mohamedanski svetnik

Cena \$1.50

SATAN IN IŠKARIOT

12 knjig, s slikami, 1704 strani

VSEBINA: Iseljenci. — Yuma Šetar. — Na sledu. — Nevarnosti nasproti. — Almaden — V treh delih sveta. — Izdajalec. — Na lovu. — Spet na divjem zapadu. — Rešeni milijoni. — Dediči.

Cena \$3.50

WINNETOV

12 knjig, s slikami, 1753 strani

VSEBINA: Prvikrat na divjem zapadu. — Za življenje. — Nšo-č, lepa Indijanka. — Preklesstvo zlata. — Za detektiva. — Med Komanci in Apači. — Na nevarnih potih. — Winnetovov roman. — Sans Ear. — Pri Komanci. — Winnetova smrt. — Winnetova oporoka.

Cena \$3.50

ZUTI

4 knjige, s slikami, 597 strani

Boj z medvedom. — Jama draguljev. — Končano. — Rih in njegova poslednja pot.

Cena \$1.50

Vaski Apostol

Spisal L. GANGHOFER; za "Glas Naroda" priredil X. X.

49

Imel je eno samo misel: nekje kupiti kosček zemlje in zgraditi na njej hišico s tremi sobami. Te sobe je Peter takole razdelil: "Največja bo za mater Nano in za njeno li-marijo, najbolj svetla pa za Elizabeto, in najslabša zanj." Za dvesto goldinarjev se že dobi zemljišče. Hiša bi veljala osemsto goldinarjev. Vse skupaj nekako tisoč goldinarjev. Toda imeti jih je tebra! "Sveti Bog, kje naj jih vzamem?" "Da bi si jih isposodil? Te misli ni imel Uter. Da bi jih zaslužil? Predolgo bi trajalo. Najti jih? Najdeno stvar je treba vrniti. Toda imeti srečo in zadeti v loteriji tisoč goldinarjev? Zadedi jih z božjo pomočjo!"

Ob teh mislih je napravil Peter drzen skok preko vseh prepadov, ki so podnevi zazijali pred njim.

"Zdaj so ljudje taki, kakršne je ustvaril Bog. Zdaj jim bo pustil ravnati, kakor hočejo. Plaćevati in kaznovati zna. V splošnem jim pa pušča njihovo pot. In ko imajo ljudje besedo, stoji ob strani in gleda. Zato ni mogel zaradi kajke polagati, ker so imeli občinske moške besedo. O sreči pa ljudje ničesar ne vedo in ne morejo škodovati. V tem slučaju bo pomagal. Zetrdno vem, da bo pomagal."

To spoznanje je navdalo Petra, kot da bi mu šel kdo z vročim likalnikom preko duše. Razloženo, tako razloženo, da bi jih lahko otipal, je videl tri številke v mračnem ozračju svoje kamre. Nikdar v svojem življenju ni niti krajercja stavil v loterijo. Toda sedaj! Sam Bog mu je navdahnul to misel. V loteriji pridejo številke, kakor Bog hoče. Ljudje pri tem nimajo besed. O pravih številkah ni Peter najmanj dvomil. In jutri, v ponedeljek, bo šla navsezgodaj potovka v mesto.

Peter je skočil iz postelje, v glavi se mu je zavrtelo, da se je moral oprijeti omare. Iz predala je vzel mošnjček, v katerem je bilo dvainpetdeset goldinarjev, vse njegovo premoženje. Nato se je oblekel. Sufknjica ni mogel zapeti, ker mu je bila obkela na prsih zaradi obveze pretesna. Kloknob je pozabil Opetkajalnih se korakov se je odpravil skozi skedenj v temen večer.

Na jeklenomodrem nebu je bila zvezda pri zvezdi, na južnem koncu neba so se pa zbirali oblaki. Peter je pogledal proti nebu. Oblakov ni videl, pač pa samo zvezde.

"Tako bo, kaj ne?"

Precej dolgo mu je vzel predno je prišel do ceste. Večkrat je moral počivati. Toda zdela se mu je, da z vsakim korakom narašča zdravje v njem. Upanje mu je dajalo moč.

Daleč zunaj, prav na koncu vasi, je stanovala potovka. Vsak ponedeljek se je odpravila v mesto s stavami lahkovor-nih ljudi. Dosti denarja je znesla, le malo ga je prinesla nazaj. Ko je stopil Peter vnizko sobo, je moral skloniti glavo, da se ni zadel v strop. Potovka je sedela ob petrolejki in nekaj šivala.

"Glej ga, glej, rogovileža!" je vzkliknila in ni skoro ver-jela svojim očem. "Torej si se izliral, kaj?"

"Nekoliko da."

"Po kaj si pa prišel k meni? Pa mi še vsaj ne boš za-čel pridigovati?"

"Ne, ne."

"Torej, kaj hočeš?"

"Stavil bi rad."

"No, zdaj se bo pa cerkvi streha podrla," se je zarežala in stopila po knjigo, da bi črno na belem vpisala upanje Petra Zlazalika. Vzela je pero v roko

"Torej, kakšne številke imaš?"

"Številko eno, številko trinajst in številko devetdeset."

Predno jih je zapisala, ga je pogledala.

"Te tri pa redko prihajajo. Kolikor se jaz spominjam, jih še ni bilo."

Peter je pritisnil prst na mizo. "Bodo pa zato zdaj prišle. Ti kar piši. Številko eno ima naš gospod Bog. Ljubezen ima številko trinajst, najhujša stiska ima pa številko devet-deset."

"No ja, kakor hočeš." Potovka je pisala. "Koliko pa hočeš staviti? Nemara dvainajst krajercjev?"

"Petdeset goldinarjev."

"Potovka je kar odreenela. "Kaj noriš, grbec?"

Ne da bi odgovoril, je Peter s tresočimi prsti odvezal mošnjo in naštel pred potovko petdeset srebrnikov.

Majajoc z glavo je vpisala številko, "Goldinar mi boš dal za pot."

Peter ga ji je dal. "In ko pridejo številke, koliko bom zadel?"

"Če pride ena, plačajo sedemkrat. To bo tristopetdeset goldinarjev."

"Premalo bo," je odkimal Peter.

"Če pridejo vse tri, ti plačajo štiridesetkrat. Grbec, Valdhoferjevo posestvo lahko kupiš s tem denarjem in še po-lovico vasi."

Peter se je preplašen branil z roko. "Ne, ne, toliko pa že nečem. Več, kot človek potrebuje, ne sme zahtevati."

"Pa stavi na dve številki, na ambo. Izplačajo ti štiri-desetkratno vsoto. To je dva tisoč goldinarjev."

"To bo pa nekako prav," se je oddahnil Peter. "Eno številko torej prečrtaj. Ja, prečrtaj tisto o ljubezni. Tri-najst je že tako ali tako nerodna številka. Torej eno in de-vetdeset. Petdeset goldinarjev na Boga in na najhujšo sti-eko. Zapiši!"

Potovka je zapisala in mu dala potrdilo.

"Na, to moraš spraviti."

"Seveda, seveda." Peter je previdno zvil listek in ga spravil v žep. Oči so mu začarele. Kar je videl v duhu pred seboj, je bila hiša s streho in okni: veselje stare žene in sreča Elizabete.

"Bevna ženica si," je svetoval Peter, "še ti bi stavila poleg."

(Nadaljevanje prihodnjik.)

Vojaki iz železa in jekla

Krmarjenje ladij, letal in motornih vozil na daljavo, ki je bilo dolge dobe sen tehnike, danes že ni več neznano. To-da tehniki pripravljajo v svo-jih laboratorijih še bolj prese-netljive iznajdbe, ki obetajo ves svet postaviti na glavo.

Prvič se je svetovna javnost o najnovejših tovrstnih posku-sih mogla poučiti na svetovni razstavi v New Yorku. V res-nici pa je tak "robot", ki vidi, sliši, govori in se premika, ve-liko starejša iznajdba. Najpo-polnejši tak stroj je francoski fizik Francois Dusaud pred 5 leti predvajal pred člani znan-stvene akademije v Parizu. Veliki fantasti svetovne lite-rature, kakor Bellamy, Jules Verne in H. G. Wells, ki so slutili, kako popolno si bo člo-vek podvrnil vse elemente sve-tovja, so pošiljali človeka na dolga potovanja na mesec, o-krog zemlje v nekaj dneh, z Marsa so jim prihajali na zem-ljo živi oklopni stolpi — toda njihova domišljija je na nekem mestu vedno odpovedala in preko tega mesta je drzno sto-pila sodobnost. Ti so si za vse-ni svojimi velikanskimi stroji in fantastičnimi iznajd-bami predstavljali človeka, ki jih vodi in se z njim vred giblje. Same po sebi pa so bile njihove naprave mrtve, pač sa-mo še zelo popolni stroji.

Stroja samega, ki ga človek vodi iz daljave, ali ki se ta-korekoč sam giblje in opravlja svoja dela kot navita ura — vsega tega pa si njihova do-mišljija ni mogla predstavlja-ti. Obiskovalci razstave v New Yorku so prav ta skok iz dru-

ge domišljije v suhoparno teh-nično resničnost mogli videti na lastne oči. Po razstavišču se je gibal velikanski "robot" iz samega jekla, podoben majhnemu tanku, na košilih in "gosenicah." Žvižg piščal-ke ga je ustavil, svetlobni sig-nal ga je spet spravil v giba-nje, spet druga znamenja so mu ukazala ovinek, ki ga je z vsvo točnostjo izvedel, ako je naletel na oviro, je v velikem krogu zavijtel težko kladivo in ga vihtel toliko časa, da je oviro uničil. Vse to je delo-valo v njem na zvočne in svet-lobne signale s pomočjo foto-električnih celic in cele gošča-ve najnatančnejših aparatov. To je bil "robot" ki bi šel lahko tudi k vojakom.

Toda tehniki danes že po-znajo še bolj popolne "robo-te" kot pa je bil ta, ki se je razkazoval na razstavi v New Yorku. To so tako imenovani "eudomehanski" roboti pro-fesorja Dusauda iz Pariza. Njegovo čudo, ki ga je pred-avjal 4. aprila 1934 na dvori-šču znarstvene akademije v Parizu pred velikim zborom učenjakov, je bilo vse bolj "človeško" kot njegov ameri-ški tovariš. Ameriški roboti so se gibali samo na ukaz in znamenje, na ukaz so se tudi umirili in ustavili. Dusaudov stroj-človek pa je za eno last-nost bogatejši: dela in se giblje sam od sebe, to se pravi po nekem sporedu, ki mu je polo-žen v njegov notranji ustro-j. V notranjosti ima večkrat preluknjen papirnat pas, ki drsi ob kovinskih ploščah in vzme-teh in stikalih in vse to pro-

ži, sklopa in prekinja električni tok in robot deluje kot ne-ke vrste orkestrion, ki izdri-ra vloženo melodijo do konca. Kakršen papirnat pas se vlo-ži vanj, tako se giblje, zavija, se obrača. Ako se tak trak vloži v avtomobilski motor — in ta poskus je napravil prof. Dusaud — vozi avto varno po vseh ulicah in zavija natančno v pravem času. Dusaudov avto so spustili po najpomet-nejši ulici Pariza in preluk-njani papirneti pas v njem ga je varno vozil mimo vseh kri-vačij in vogalov, dokler...

Stroj se je slopo zaletel v vsako oviro, ki se mu je po-stavila na pot. Ostali avtomo-bili bi ga bili že zdavnaj po-grezili, preden bi prišel na trg Sloge. Njegova fotoelektrična celica ga je sicer ustavila, ako je ovira prišla naravnost od spredaj, ni pa se znašel ob ne-nadnih ovirah, ni znal obiti stoječih vozil, ampak je delal samo tiste k retnje, ki mu jih je predpisoval papirnat trak v stroju. Toda profesor Du-saud je medtem odpravil tudi te pomanjkljivosti. Njegov robot je sedaj novaden avto, ki ima spredaj odbijače. Ako odbijač zadene na kako oviro, se papirnat trak ustavi in sproži se drug trak, ki robotu na primer ukazuje pokrov na levo s premerom 2 m ali kaj podobnega. Ako odbijač spet naleti na oviro, se tudi ta pa-pirnat trak u-tavi in se sproži nov, tretji ali še četrti, dokler odbijač ne pokaže "prosto pot" in spet začne delovati prvi trak, ki vodi avto po naznače-ni smeri. Inženirji že razmiš-ljajo, kako bi se tak stroj dal uporabiti kot mrtvo vojno oro-žje, kot vojaki iz samega žele-za brez duše, ki bi se dvignil v zrak, bi letel v določeni sme-ri in določeni višini in bi na-tančno po tolikih in tolikih ki-lometrih spustil bombo, sprožil svoje strojnice izognil bi se ce-lo sovražnim lovskim letalom in bi po opravljenem delu v velikem loku zavil nazaj proti svojnemu oporišču. Uporabiti bi se seveda mogli tudi na su-hem in na vodi. Ako bi bil za-dostno obdan z oklopnimi plo-ščami in opremljen s fotograf-skimi aparati, ki bi vsi delova-li na podlagi opisanega traku, bi ga mogli poslati celo na o-gledniško patroljo, in bi se vrnil nazaj s fotografijami "v žepu."

Ako se bo tudi za naprej na polju iznajdb uresničilo toliko sanj in drznih načrtov, kakor se jih na primer v zadnjem stoletju, potem v resnici ne bi bilo čudno, ako bi kdaj roboti enega naroda robotom druge-ga naroda napovedali vojno in bi zaropotali drug proti druge-mu. Materiala bi se nedvom-no uničilo za cele gore, manj pa človeških življenj. Toda iz-za strojev bi čisto gotovo prej ali slej spet pogledal človek, ki bi hotel urejevati spor od tam naprej, kjer so ga stroji pustili.

Več kot 213.000 deklarantov (inozemcev s prvim papirjem) je v fiskalnem letu 1939 (od 1. julija 1938 do 30. junija 1939), vložilo prošnje za naturaliza-cijo in državljanstvo je bilo v istem letu podeljeno 188.818 o-sebam. Sploh fiskalno leto 1939 je bilo rekordno leto tudi za število prošenj za "prvi pa-pir," kakor je razvidno iz po-ročila priseljeniške in natura-lizacijske oblasti. Prošenj za "prvi papir" je bilo 186.256. Skratke, več kot pol milijona inozemcev je v minulem letu storilo kak korak napram naturalizaciji.

Naturalizacij bi bilo še mnogo več, ako bi naturaliza-cijska oblast imela sredstva za hitrejšo reševanje vseh proš-nj. Ker nima zadosti osebja, morajo inozemci čakati mno-gy mesecev, predno prihajajo

POL MILJONA INOZEM-CEV ZAPROSILO ZA DR-ŽAVLJANSTVO V L. 1939.

Več kot 213.000 deklarantov (inozemcev s prvim papirjem) je v fiskalnem letu 1939 (od 1. julija 1938 do 30. junija 1939), vložilo prošnje za naturaliza-cijo in državljanstvo je bilo v istem letu podeljeno 188.818 o-sebam. Sploh fiskalno leto 1939 je bilo rekordno leto tudi za število prošenj za "prvi pa-pir," kakor je razvidno iz po-ročila priseljeniške in natura-lizacijske oblasti. Prošenj za "prvi papir" je bilo 186.256. Skratke, več kot pol milijona inozemcev je v minulem letu storilo kak korak napram naturalizaciji.

Naturalizacij bi bilo še mnogo več, ako bi naturaliza-cijska oblast imela sredstva za hitrejšo reševanje vseh proš-nj. Ker nima zadosti osebja, morajo inozemci čakati mno-gy mesecev, predno prihajajo

★
**knjiga,
ki Vas
bo
zanimala!**

IZZA KONGRESA

Spisal Ivan Tavčar. 548 strani. Pisatelj je posegel v tem romanu v začetek devetnajstega stoletja, ko se je vršil v Ljubljani kongres, ko so se sestali trije cesarji. Kdor hoče poznati ljubljansko življenje onega časa, naj prečita ta roman.

Cena \$2.50

OPOMBA: Knjige označene z ★, so v platnu vezane.

GORNJO KNJIGO LAHKO NAROČITE PRI:

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 WEST 18th STREET
NEW YORK, N. Y.

MEHKO VEZANE KNJIGE

**Razprodaja
KNJIG**

Da napravimo prostor za novo zaloga smo znižali cene teh knjig, da vsakemu jih je mogoče naročiti. Storite to še danes, ker bo zaloga kmalu iztekla.

**5
KNJIG\$
za**

2. Belgrajski Biser (Vitoj Jelenc)
6. Burška Vojvoda (H. Majar)
7. Cvetke (H. Majar)
9. Dedek je pravil (Julij Slapšak)
10. Devica Orleanska (Ksaver Meško)
11. Dve silki (Ksaver Meško)
12. Duhovni boj (Lorenz Scupoli)
14. Fra Diavolo
15. Fran Baron Trenk (Gjuro Panduric)
19. Korejska Brata, črtica iz misle-nov v Koreji (Josef Spillman)
21. Menija (Dr. Jeglič)
22. Mladim Sreem, povesti za Luladino (Ksaver Meško)
24. Maron, krščanski deček z Liba-nona
25. Ob 50-letnici dr. Janeza Ev. Krška
29. Pariski Zlazar
30. Patria, Povest iz irske junakke dobe (H. Federer)
31. Paberkiz iz Roža (Ivan Albreht)
32. Popotniki, novele in črtice (Milan Pugalj)

(Izmed drugih novih držav-ljanov 11.499 se je rodilo v Ru-siji. 7848 v Čehoslovakiji, 5916 v Jugoslaviji, 4718 na Šved-skem, 4347 na Madžarskem, 3540 na Grškem, 2966 v Litvi, 2047 na Finskem in 2810 na Norveškem.

NAROČITE SLOVENSKO - AMERI-KANSKI KOLEDAR ZA 1940. — 160 STRANI ZANIMIVOSTI. STANE VAS SAMO 50 CENTOV. — V Združenih državah lahko pošljete znanke po 2 oz. po 3 cente.

ZA NABIRANJE PRISPEV-KOV

za odpomožne akcije v vojsku-jocih se deželah, treba poseb-nega dovoljenja.

[Na podlagi neutralitetnega zakona ni dovoljeno nabirati prispevke za vojskujoče se dr-žave: Nemčije, Francije, Ang-lije, Kanade, Indije, Avstra-lije in Nove Zelandije. Sme-jo pa se nabirati prispevki za zdravniško pomoč oziroma za oblačila in prehrano, da se od-pomore človeškemu trpljenju, to pa le pod gotovimi regulaci-jami, ki jih zakon določa. Vse osebe ali organizacije, ki ho-čejo nabirati sklade, morajo registrirati se pri državnem departamentu v Washingtonu in vložiti zaprisežene izjave, vsebujoče popolne informacije glede nabiranja in distribuci-je obranega denarja. Neutralitetni zakon določa stroge kazni, ako se kdo pre-krši proti njegovim določbam.]

**KNJIGARNA
Glas Naroda**
216 WEST 18th STREET
NEW YORK